

“TASDIQLAYMAN”
O‘rmon xo‘jaligi agentligi direktori o‘rinbosari
G. K. Qurbonov
2024-yil

60820100 – O‘rmonchilik va aholi yashash joylarini ko‘kalamzorlashtirish ta‘lim yo‘nalishi fanlar katalogi

T/r	Fanning kodi*	Fanning nomi	Fanning qisqa tavsifi	Kredit miqdori	Semestr
Majburiy fanlar					
1.01	O'EYTB1 204	O'zbekistonning eng yangi tarixi	Mustaqillikka erishish arafasida O'zbekistonda yuzaga kelgan murakkab ijtimoiy-siyosiy vaziyat, mustaqil O'zbekiston Respublikasining tashkili topishi va uning tarixiy ahamiyati, mustaqillik yillarida mamlakatimizning barcha sohalarida amalga oshirilayotgan muhim o'zgarishlar, tub islohotlar, O'zbekistonda demokratik, fuqarolik jamiyati asoslarining shakllanishi, ichki va tashqi siyosat, jamiyat taraqqiyotiga to'siq bo'layotgan muammolar va ularni bartaraf etish borasida olib borilayotgan keng ko'lamli islohotlar, "Milliy tiklanishdan - milliy yuksalish sari" kotsepsiyasi, "Uchinchi renessans", "Yangi O'zbekiston" g'oyalarning mazmun-mohiyatini talaba-yoshlar ongiga singdirish, ularni ijtimoiy-siyosiy dunyoqarishini boyitish, Vatanga sadoqat va muhabbat ruhida tarbiyalash milliy g'urur va iftixorni shakllantirish, mustahkamlash, faol fuqarolik pozitsiyasiga ega bo'lgan yosh avlodni tarbiyalash.	4	2
1.02	DINB110 4	Dinshunoslik	Dinning paydo bo'lishi, ijtimoiy mohiyati va jamiyadagi roli, dinning ilk shakllari va ularning xususiyatlari, milliy va jahon dinlarini vujudga kelishi, rivojlanishi, oqimlar va yo'nalishlarining mohiyati va xususiyatlari, diniy marosimlar va qadriyatlar (urf-odat, an'ana, bayram va x.k.), diniy manbalar va muqaddas kitoblar ularning mazmun-mohiyati, diniy ekstemizm, fundamentalizm va terrorizm ularning maqsadi va jamiyat hayoti, taraqqiyotga tahdidi, mamlakatimizda olib borilayotgan diniy siyosat va dinga oid normativ huquqiy hujjatlar xususidan, "Vijdon erkini" va diniy tashkilotlar" to'g'risidagi Qonunning ahamiyati kabi masalalarni bilish va diniy dunyoqarashni to'g'ri shakllantirish.	4	1

1.03	FALB360 4	Falsafa	Falsafaning jamiyat va inson hayotidagi o'rnini, dunyog'arash va uning shakllari, Sharq va G'arb falsafiy tafakkuri, o'zbek falsafasi, olam va odam muammosi, inson hayoti va uning mohiyati, falsafa qonunlari, kategoriyalari va metodlari, bilish va uning shakllari, onglik va ongsizlik, sun'iy intellekt, tabiat, jamiyat, ma'naviyat, madaniyat, qadriyatlar, tarix, din va global muammolar falsafasi, ijtimoiy prognozlash, falsafiy mushohada yuritish, yangilanayotgan O'zbekistonda korruptsiyaga qarshi kurash: yutuq va muammolar, mantiqiy tafakkur, to'g'ri tafakkur qonunlari (ajmiyat, ziddiyat, istesno, yetarli asos) va shakllari (tushuncha, xukm, xulosa chiqarish), dalillash va isbotlash, raddiya, axloqiy va estetik tafakkur, kasbiy etiket va axloqiy (muomala, kiyinish) madaniyat, bioetika, oilaning axloqiy asoslari, axloqshunoslik va estetikaning zamonaviy muammolarini bilish.	4	6
1.04	XJTNB11 08	Xorijiy tili (ingliz tili)	<p>Fan bo'yicha talabalarining bilim, ko'nikma va malakalariga quyida keltirilgan talablar qo'yiladi. Davlat ta'lim standartlariga ko'ra chet tili bo'yicha B2 daraja bitiruvchilari tayyorgarligi darajasiga qo'yiladigan talablar asosida zaruri kompetensiyalarni egallash ko'zda tutilgan. Talabalarining nutqiy (o'qish, yozish, tinglab tushunish, gapirish), til (leksik, grammatik), ijtimoiy-madaniy va pragmatik kompetensiyalarini DTSi talablariga binoan rivojlantirish;</p> <ul style="list-style-type: none"> – ilmiy, kasbiy va maishiy faoliyatga bog'liq mavzular yuzasidan og'zaki va yozma ravishda bayon etish ko'nikma va malakalarini rivojlantirish; – umumbashariy va milliy qadriyatlar bilan tanishtirish, madaniyatlararo bag'rikenglik va millatlararo hamdo'stlik hislarini singdirish; – ilmiy va kasbiy faoliyatda qo'llaniladigan termin va atamalarini o'rgatish; – talabalarining ilmiy va sohaviy yo'nalishlaridan kelib chiqqan holda mustaqil ishlarini tashkil etish. 	8	1-2
1.05	O'T O'SQB11 04	O'zbek (rus) tili. O'zbek tilini sohada qo'llash	Bo'lajak mutaxassislarini o'zbek va rus tillarida o'z sohalariga oid so'z va terminlar bilan tanishtirish, ular to'g'risida batafsil ma'lumot berish, o'z kasblari doirasida o'zbek hamda rus tilidagi og'zaki va yozma savodxonligini o'stirish, o'zbek va rus tilidagi agrar sohaga oid terminlarning izohini ishlab chiqish, qishloq xo'jaligi sohasiga oid terminlarning kelib chiqishi va rivojlanishini o'rgatish, chetdan kirgan termin hamda soha so'zlarining muqobil variantlarini o'zlashtirish, qishloq xo'jaligining har bir yo'nalishida qo'llaniladigan terminlarni matnlar asosida o'rgatish va lug'atini tuzish, ilmiy maqolalarda sohaga oid so'zlardan to'g'ri foydalanish, ilmiy uslubning soha bo'yicha terminlarini mukammal o'rgatish, o'zbek va rus tilining uslubiy jihatdan rang-barangligini farqlash haqida bilim berishdan iborat.	4	1

1.06	JMSB120 2	Jismoniy madaniyat va sport	Jismoniy tarbiya – madaniyatning insonni jismoniy tarbiyalash, jismoniy rivojlanish va jismoniy tayyorgarlik orqali jismoniy hamda intellektual jihatdan kamol topitirish, uning qobiliyatini va harakat faolligini takomillashtirish, sog'lom turmush tarzi ko'nikmalarini shakllantirish, ijtimoiy moslashirish maqsadida jamiyat tomonidan yaratiladigan hamda foydalaniladigan qadriyatlar, normalar va bilimlar yig'indisidan iborat, yuksak madaniyatga ega bo'lgan har tomonlama yetuk hamda jismonan sog'lom insonni shakllantirish maqsadida shaxsni tarbiyalashga, insonning jismoniy imkoniyatlarini rivojlantirishga, uning jismoniy tarbiya va sport sohasida malaka va bilimlarini o'rtitirishga, hamda odam organizmining buzilgan yoki vaqtincha yo'qotilgan funksiyalarini hamda nogironlarning va jismoniy imkoniyatlari cheklangan boshqa shaxslarning ijtimoiy hamda kasbiy faoliyatga bo'lgan qobiliyatlarini jismoniy tarbiya va sport vositalari hamda usullaridan foydalangan holda tiklash. Talaba-yoshlarni jismoniy tarbiya va sport mashg'ulotlariga jalb etishga va ular o'rtasida sog'lom turmush tarzini shakllantirishga qaratilgan jarayon bo'lib, sportning tashkil etilgan turi yoki mustaqil mashg'ulotlar, shuningdek ommaviy jismoniy tarbiya va sport tadbirlarini o'tkazish orqali talaba-yoshlarni ma'lum bir sport turi bo'yicha chuqur bilim va ko'nikmaga ega bo'lishini ta'minlash, jismoniy tarbiyalash, sog'lomlashirish, kamol topitirish, hamda o'z tashabbusi bilan jismoniy tarbiya yoki sport tadbiri o'tkaza oladigan va (yoki) bunday tadbirni tayyorlash hamda tashkiliy, moliyaviy va moddiy jihatdan ta'minlashni amalga oshira oladigan bilim va ko'nikmalarga ega shaxsni tayyorlash.	2	2
1.07	ENMS12 04	Ehtimollar nazariyasi va matematik statistika	Fanni o'qitishdan maqsad - talabalarida mantiqiy, algoritmik, abstrakt fikrlash, matematik taffakkurini shakllantirish, rivojlantirish, o'zining fikr-mulohaza, xulosalarini asosli tarzda aniq bayon etishga o'rgatish hamda egallangan bilimlari bo'yicha, ko'nikma va malakalarini shakllantirish, intellektual qobiliyatlarini kuchaytirish va o'z mutaxassisliklarida uchraydigan masalalarni matematik usul bilan tahlil qilishni o'rgatishdan iboratdir. Fanning vazifasi - talabalarga o'z mutaxassisliklarida uchraydigan nazariy va amaliy masalalarini yechishiga zarur bo'lgan matematik tushuncha va usullarni o'rgatish va uni qo'llash, shuningdek, iqtisodiy masalalarning matematik modelini tuzish va tahlil qilishga o'rgatishdan iborat. Ehtimollar nazariyasini markaziy limit teoremasi va uni qishloq xo'jalik masalalarini yechishga qo'llanilishi. Markov zanjirini qishloq xo'jalik masalalarini yechishga qo'llanilishi. Bosh va tanlanma to'plamlar. Tanlanmaning statistik taqsimoti va uni geometrik izohlash. Taqsimot parametrlarini statistik baholari. Qishloq xo'jalik yekinlari hosildorliklariga statistik baho qurish. Statistik gipotezalarni tekshirish. Bir faktori dispersion tahlil usuli va uning tadbiri. Korrelyatsiya nazariyasi yelementlari. Korrelyatsiya nazariyasini qishloq xo'jaligi jarayonlarini statistik tahlil qilishga qo'llanilishi. Qishloq xo'jaligi jarayonlarni dinamik qator sifatida statistik tahlil qilish va ularni hosildorliklarini bashorat qilishni o'rgatishdan iborat.	4	2

1.08	O'RMHQ B3504	O'rmon xuquqi	O'rmon huquqi o'rmondan foydalanish va qayta tiklash tartibi va shartlarini belgilovchi, o'rmondan foydalanuvchilarning huquq va majburiyatlarini o'rnatuvchi hamda o'rmonni muhofaza qilish qoidalarini mustahkamlovchi huquqiy meyorlarni o'rganadi. Yuridik adabiyotlarda berilgan o'rmondan foydalanish huquqi tushunchasi o'rmonlarning o'ziga xos vazifalari va ulardan foydalanish, jamiyat iqtisodiy talablarini qondirish maqsadlaridan foydalanish maqsadga muvofiq emasligi va bu holatni o'rmon to'g'risidagi qonun hujjatlarida mustahkamlab qo'yilishi haqidagi normalarni talabalariga yetkazish.	4	1
1.09	EAMMB 2804	Ekologiya va atrof-muhit muhofazasi	Muhitning ekologik holati, uning hayvonot dunyosiga ta'siri, muhitning ekologik holatini tezkor aniqlashning zamonaviy usul va texnologiyalarini bilish, asalari uyalarini barpo qilishda hududning ekologik-geografik holatini aniqlash metodlarini bilish, asalari mahsulotlarini ishlab chiqarish, saqlash va qayta ishlashda soha ishlab chiqarish jarayoniga qo'yilgan ekologik talab va meyorlarni bilish, asalarning ozuqa manbalarini ekologik jihatdan xavfsizligini bilish, oziqlantirish texnologiyasini ekologik xavfsizligini ta'minlash, asalarning zararkunandalari, yirtqichlari va kasalliklariga qarshi kurashda biologik va ekologik xavfsiz usullardan foydalanishni bilish, asalari oilalarini parvarishlash, saqlash va urchitish, asalari yordamida o'simliklarni changlatish jarayonlarida ekologik xavfsizlik chora-tadbirlarini amalga oshirish haqida bilimlarga ega bo'ladi.	4	1
1.10	BO'FZB1 108	Botanika va o'simliklar fizilogiyasi	O'simliklarini tuzilishini, o'rmonning ahamiyati, tabiatda turgan o'rmoni o'rgatish hamda ularni botanik va geobotanik kashfiyot usullari bilan tanishtirish. O'simliklarni vegetativ va generativ kurtaklari, novdalari va urug'lari orqali ko'paytirishni o'rganish. O'rmonzorlar va ularning tevarak atrofidagi bir va ko'p yillik o'simliklarni, begona o'tlarni, bir pallali va ikki pallali, bir uyli va ikki uyli, ochiq va yopiq urug'li o'simliklarni farqlash; o'simlik turlarini aniqlash, o'simlik guruhlari geobotanik o'rganish, o'rmon o'simliklarini geografik tarqalishgi, o'simliklarni changlanish va urug'lanish jarayonlari, o'simliklar fizilogiyasi hujayrada kechadigan fiziologik-biokimyoviy jarayonlarni o'rganan holda, ularning suv almashinuvi, tuproqdan mineral oziqlanish, o'simlik hosildorligida asosiy o'rin tutuvchi fotosintez jarayonining borishi, o'simliklarni nafas olishi, o'rmon o'simliklarini o'sishi va rivojlanishi, ularga muhit omillarining ta'siri, qishloq xo'jaligida fiziologik faol moddalarni qo'llash, o'simlik-larning noqulay sharoitlarga chidamliligi va moslashishi, o'rmon o'simliklari va mevasi tarkibidagi uglevodlar, oqsillar, moylar, nuklein kislotalar va ularning hosil bo'lishi hamda parchalanishi haqida bilimlarga ega bo'ladi.	8	1-2
1.11	O'XICH MB1104	O'rmon xo'jaligi ishlab chiqarishini mexanizatsiyal ashtirish	Traktorlar va avtomobillar: umumiy tuzilishi, dvigatellar, transmisseyalar, texnik-iqtisodiy ko'rsatkich-lari, konstruksiyasini takomillashtirilishi, qishloq xo'jalik ishlab chiqarish transport vositalarini; o'rmon xo'jalik mashinalari: tuproqqa ishlov berish, o'g'it solish, ekish va ko'chat o'tqazish, parvarishlash, o'simliklarni himoya qilish, melioratsiya mashinalari, mashinalarga qo'yiladigan agrotexnika talablari, tuzilishi va foydalanish asoslarini; mashina-traktor parkidan foydalanish: mashina-traktor agregatini butlash, ularning kinematikasi va ish unumi; asosiy mexanizatsiyalashgan ishlarini texnologik xaritasi haqida bilimlarga ega bo'ladi.	6	1

1.12	AKTB12 04	Axborot-kommunikatsion texnologiyalar	O'rmon xo'jaligi jarayonlariga oid axborotlarni izlash, qayta ishlash (raqamlashtirish), jamlash va uzatishda zamonaviy axborot-kommunikatsion texnologiya vositalaridan, bulutli xisoblash xizmatlaridan, o'rmonchilikda Google xizmatlari vositalaridan, tarmoq resurslaridan, interaktiv davlat xizmatlaridan foydalanishni, o'rmon xo'jaligining korporativ axborot tizimlari va amaliy va maxsus dasturiy vositalar yordamida o'rmon xo'jaligi masalalari yechimini topish va taxlil qilish, tizimni loyihalashtirish xamda boshqarish haqida bilimlarga ega bo'ladi.	4	2
1.13	MGTCH B1204	Muxandislik geodeziyasi va topografik chizmachilik	Geodeziya fanini paydo bo'lishi va rivojlanishi; asosiy geodezik asboblari; geodezik ishlarning turlari va usullari; yotiq va tik suratga olish; geodezik o'lchash ishlari asoslari; yer maydonlarini hisoblash usullari; rejalar va xartalar tuzishi; geoaxborot tizimlari (GAT) dan foydalanish, gorizontal va vertikal burchaklarni o'lchash, teodolit syomkasi, teodolit yo'lini o'rnatish, maydoni hisoblash, nivelirash. nivelirash turlari, geometrik nivelirash usullari, maydonni nivelirash, menzula va taxometrik syomkalar, topografik xartalarida o'lchash ishlari, shartlar ularning turlari va kartadagi yozuvlar, topografik, o'rmon plan kartalarini jihozlash, topografik karta va masshtab, orientirlash, topografik shartli belgilar, ularning turlari haqida bilimlarga ega bo'ladi.	4	2
1.14	TPAKB2 308	Tuproqshunoslik va agrokimyo	Respublikamizda tarqalgan tuproqlarning tip va tiplelari, kimyoviy va agrokimyoviy xossalari, fizikaviy xossalari, mexanik va mineralogik tarkibi, strukturas, suv va xavo xossalari, organik qismi, biotasi, tuproqning geografik joylashuvchi, tuproqlarda kechadigan degradatsiya jarayonlari (sho'rlanishi, eroziyaga uchrashi, cho'llanishi), tuproqlar unumdorligini tiklash, saqlash va oshirish yo'llarini, tuproq xartalari haqida bilimlarga ega bo'lish, yerlardan og'lona foydalanish va ularni muhofaza qilish shuningdek, qishloq xo'jaligida foydalanishni to'g'ri tashkil etishni bilishi zarur. O'g'itlar haqida tushunchalar, o'simliklar oziqlanishining nazariy asoslarini, mineral va organik o'g'itlarni olinishi, xossalari to'g'risida hamda o'g'itlardan to'g'ri foydalanishni, oziq moddalarning dehqonchilikda aylanishi va agrokimyo ning ekologik muammolarini, shuningdek tuproq, o'simlik va o'g'itlarni kimyoviy tashxis asosida aniqlash, o'g'itlarni saqlash, tashish, tuproqqa solish haqida batafsil tushuncha va bilimlarga ega bo'ladi.	8	3-4
1.15	DENDB2 312	Dendrologiya	O'simliklar qoplamida daraxt buta turlarining sistematikasi, resurslari, tarqalish areali, xalq xo'jaligidagi ahamiyati, daraxt buta turlarining vegetativ, generativ organlari morfologiyasi, daraxt buta turlarining abiotik va biotik omillarga munosabati, ularning tarqalishida abiotik, biotik va antropogen omillarning ahamiyati, daraxt buta turlarining biologiyasi, vegetativ, generativ organlari morfologiyasi va hayotiy funksiyalarini aniqlash, daraxt buta turlarining geografik tarqalishini aniqlash, introduksiya qilishni va iqlimlashtirishni baholash, mahalliy va introduksiya qilingan turlarni ajrata olish, turli iqlim tuproq sharoitlari uchun daraxt buta turlarini tanlay olish, ochiq va yopiq urug'illarga mansub oilalarga kiritilgan turkum va turlarni aniqlay olish, daraxt turlarini o'sish sharoitini to'g'ri tanlay olish va ularni muhofaza qilish haqida bilimlarga ega bo'ladi.	12	3-4

1.16	O'RMCH B2308	O'rmonchilik	O'rmonchilik fani maqsadi va vazifalari. O'rmon haqida tushuncha. Dunyo va MDH o'rmonlari. Dendrologik tarkibi va geografik taqsimlanishi. O'rmon morfologiyasi. Asosiy elementlari va komponentlari. O'zbekiston o'rmonlari, dendrologik tarkibi va xalq xo'jaligidagi ahamiyati. O'rmonlar va ularning asosiy ekologik omillar bilan bog'liqligi. O'rmon va iqlim. O'rmonni targ'ibida iqlimning roli. O'rmon va yorug'lik. O'rmon va xarorat. O'rmon va havoning tarkibi. O'rmon va shamol. O'rmon va namlik. O'rmon va tuproq. O'rmon resurslari. O'rmonni parvarishlash uchun kesish. O'rmonlarni parvarishlash uchun kesish texnologiyasi va tashkil etish. Asosiy foydalanish uchun kesish. O'rmon kesish maydonlarini taqsimlash va taksatsiyasi. Kesish joylarini tozalash. O'rmonlarni rayonlashtirish. Biologik xilma-xillik va bargqor o'rmon bosqaruvi. O'rmonlarning mahsuldorligini oshirish.	8	3-4
1.17	O'ENFT B2308	O'rmon entomologiyasi va fitopatologiyasi	entomologiya: o'rmon daraxtlari va butalarga zarar keltiruvchi asosiy zararkunandalar, hasharotlar guruhlarining (nematodalar, kanalar, hasharotlar, shilliqquklar, kemiruvchilar) tasniflanishi, hasharotlarning tashqi, ichki tuzilishi, rivojlanishi, ko'payishi, sinflanishi, o'rmon daraxtlari va butalari zararkunandalarining ekologik asoslari, zararkunandalarga qarshi har bir kurash usullarining mohiyati va ularning rivojlanish istiqboli, o'rmon daraxtlari va butalari zararkunandalarining asosiy guruhlari va ularga qarshi kurash choralarini bilish; fitopatologiya: o'rmon daraxtlari va butalari kasalliklarining tarqalishi va zarari, yuqumsiz kasalliklar, yuqumli kasalliklar, parazitlik va parazit kasalliklar, o'rmon daraxtlari va butalari kasallik qo'zg'atuvchi viruslar, mikoplazmalar, bakteriyalar, aktinomitsellar, zamburug'lar, o'rmon daraxtlari va butalarning yuqumli kasalliklari ekologiyasi va dinamikasi; o'simliklarning yuqumli kasalliklarga immuniteti, o'rmon daraxtlari va butalari kasalliklarga qarshi kurash usullari va asosiy tamoyillari; har bir o'rmon daraxtlari va butalari turlarining kasalliklari va ularga qarshi kurash choralarini bilish.	8	3-4
1.18	AYAJKB 2308	Aholi yashash joylarini ko'kalamzorlashtirish	O'rmonda taksatsiya ishlari olib borish, o'rmon guruhlari va o'rmondan asosiy foydalanish, o'rmon tuzish bo'yicha o'rmon taksatsiyasi qonuniyatlari, o'rmon xo'jalik shakllarining klassifikatsiyasi, o'rmonning kartografik materiallari, o'rmonda hisoblash ishlari bajarishda zamonaviy ish qurollaridan foydalanish, taksatsiyaga oid qaydnomalarni to'ldirish, daraxtzorlar zahralarini aniqlash, daraxtzorlarni taksatsiyaga oid o'lehamlarini jadvallarga tushirish, o'rmonzorlarda tajriba maydonlarini tanlash va o'rnatish, kesish ishlarida meyoriy hujjatlarni tayyorlash, daraxtzorlarni qaytadan tiklash va sanitar kesishni loyihalashtirish, kartografik materiallarda o'rmon xo'jaligining chegaralarini belgilash, xalq xo'jaligining o'rmonchilik sohalarini tashkil etish va istiqbollarni belgilovchi iqtisodiy asoslar, o'rmondan foydalanish va o'rmon kesish xo'jaliklarini tuzish modeli va nazariy asoslari, o'rmon xo'jaligini tashkil etish, o'rmonga zarar keltirmaydigan holda doimiy foydalanish hajmlari, o'rmonning foydali mahsulotlari va resurslardan oqilona foydalanish; o'rmonni parvarishlash maqsadida kesish va qayta tiklash loyihasini tuzish, o'rmonni qayta tiklash bo'yicha, o'rmonni parvarishlash, yong'indan himoya qilish, zararkunanda va zamburug'li kasalliklardan himoya qilish bo'yicha asosiy o'rmon xo'jaligi tadbirlarini loyihalashtirishning zamonaviy usullari haqida bilimlarga ega bo'lad.	8	3-4
1.19	O'TO'TB 3508	O'rmon taksatsiyasi va o'rmon tuzish		8	5-6

1.20	MBG'GB 3510	Manzarali bog'dorchilik va gulchilik	Manzarali bog'dorchilikni loyixalashtirishda mayorlashtirish, daraxt va butalarni biologik klassifikatsiyasi, manzarali o'simliklarni parvarishlash, ularga agrotexnik parvarish berish, manzarali bog'dorchilikda kompozitsiya yaratish texnologiyalarini aniqlash, manzarali daraxt, buta va gul ko'chatlari assortimentini tanlashni, gulzorlarda manzarali kompozitsiyalar yaratish va ularni parvarishlash texnologiyasi; manzarali o'simliklardan kompozitsiyalar hosil qilish usullarini xudud va tuproq sharoitiga qarab qo'llashi, gulli o'simliklar assortimentini joy, muxit va loyihaga asosan tanlash va ekologik omillarga bog'liq muammolar bo'yicha yechimlar qabul qilishi, turli xududlarda manzarali bog'dorchilik uchun yer tanlash, agrotexnik ishlar uchun zarur bo'lgan ma'lumotlar to'plash, oranjieriya sharoitida o'suvchi gulli va manzarali o'simliklarni yetishtirish, gulli va manzarali o'simliklarni sifatini oshirib borish; ko'kalamzorlashtirishning turli obyektlari uchun manzarali gulli o'simlik turlarini to'g'ri tanlay olish va qo'llash; gazon kasallik va zararkunandalari va ularga qarshi kurash va ulardan foydalana olish, qishloq aholi yashash hududlarini ko'kalamzorlashtirish. O'zbekistonda ekladigan gul turlari assortimenti, ularning biologik va ekologik xususiyatlari. Gulzorlarni loyixalashtirishda mayorlashtirish, gullarning biologik klassifikatsiyasi, gullarni parvarishlash, ularga agrotexnik parvarish berish. Gulzorlarda kompozitsiya yaratish texnologiyalarini aniqlash, manzarali buta va gul ko'chatlari assortimentini tanlashni, gulzorlarda manzarali kompozitsiyalar yaratish va ularni parvarishlash texnologiyasi. Manzarali o'simliklardan kompozitsiyalar hosil qilish usullarini xudud va tuproq sharoitiga qarab qo'llash, gulli o'simliklar assortimentini joy, muxit va loyihaga asosan tanlash va ekologik omillarga bog'liq muammolar bo'yicha yechimlar qabul qilish, agrotexnik ishlar uchun zarur bo'lgan ma'lumotlar to'plash va ulardan foydalana olish.	10	5-6
1.21	MADO'R B3512	Madaniy o'rmonlar	O'rmon urug'chiligi. O'rmon urug'lari ishlari. Daraxt va butalarning meva hosil berish ekologiyasi. Urug'ni ekishga tayyorlash, uning nazariy asoslari. O'rmon urug'larining ekish sifati ko'rsatkichlari va ularni aniqlash usullari. O'rmon ko'chatzorlari. Ko'chatzorlarning turlari. Ko'chatlarning turlari. Ko'chatlarda yerga ishlov berish. Almashlab ekish tizimi. O'g'itlardan foydalanish. Urug'ko'chatlarni va ko'chatlarni yetishtirish agrotexnikasi. Daraxt va butalarni vegetativ usulida ko'paytirish nazariy asoslari va uni ahamiyati. Issiqxonalarda daraxt va butalarni ko'chatlarini yetishtirish. Yopiq ildizli ko'chatlarni yetishtirish. Ko'chatlarda texnik qabul qilish, inventarizatsiya, ko'chatzor kitobini yuritish. Madaniy o'rmonlar barpo qilish. O'rmon fondi maydonini kategoriyalari. Madaniy o'rmon barpo qilinadigan maydonlarni o'zlashtirish ketma-ketligi. O'rmon barpo qilish turlari va aralashtirib ekish sxemalari. Madaniy o'rmonlar qalinligi. O'rmon barpo etishda tuproqqa ishlov berish usullari. Madaniy o'rmonlarni urug'dan ekib barpo qilish. Madaniy o'rmonlarni ko'chat ekib barpo qilish. Madaniy o'rmonlarni tog' oldi, cho'l mintaqalarida barpo etish texnologiyasi. Madaniy o'rmon barpo qilish ishlarini baholash. O'rmon barpo etish ishlarini texnik qabul qilish, inventarizatsiya, o'rmon bilan qoplangan maydonga o'tkazish.	12	5-6

1.22	O'RMSE LB3506	O'rmon seleksiyasi	O'rmon seleksiyasining fan sifatida shakllanishi. Seleksiyaning genetik asoslari. O'rmon daraxt turlari urug'chiligidagi o'rmon seleksiyasining o'rni. Seleksiya va navli urug'chilikning bir-biriga bog'liqligi. Boshlang'ich materialni olish usullari. Boshlang'ich seleksion materialni baholash usullari. O'rmon seleksiya usuli va yo'nalishlari. Xususiy seleksiya. Nima bargli daraxt turlari seleksiyasi. Yaproq bargli daraxt va buta turlarining seleksiyasi.		6	5
1.23	O'RMBA 712	O'rmon melioratsiyasi	Dala ihotasi o'rmonzorlarining tarixi va agrotexnikasi, dala ihotasi o'rmonzorlarining mikroqimliga va gidrologik faoliyatiga ta'siri, qurg'oqchilik va issiq shamolning meteorologik belgilari va ularning qishloq xo'jaligidagi ahamiyati, dala ihotasi o'rmonzorlarining tuzilishi va ularning shamol faoliyatiga ta'siri, dala ihotasi o'rmonzorlarining havoning haroratiga, namligiga, tuproq ko'chishiga, tuproq haroratiga, tuproq namligining bug'lanishiga, qishloq xo'jalik ekinlarining transpiratsiyasiga, ekinlari hosilini oshirishga ta'siri ta'siri, dala ihotasi o'rmonzorlarini joylashtirishning nazariy asoslari, ularning turlari va tuzulishi, dala o'rmon ixtotalarini barpo etish va parvarishlash texnologiyalari, o'rmon daraxtzorlarining suvni muhofaza qilishdagi ahamiyati, suv omborlari va kanallarni o'rmonlashtirish, temir va avtomobil yo'llarida himoya o'rmon ixtotalari, suv eroziyasining zarari, eroziya turlari: jarlik yuvilishlar, gidrografik tarimoq elementlari, suvning yuza oqimi va eroziya, tog'li qiyaliklarni o'rmonlashtirish ishlari tarixi, tog' qiyaliklarida o'rmon barpo etish agrotexnikasi, qiyaliklarda suv oqimini to'sish uchun tuproqqa ishlov berish usullari, tog'li qiyaliklarda terrasalarni loyihalashtirish, belgilash va tuzish, terrasa turlari, terrasaning asosiy elementlari, terrasa hisobi, terrasani loyihalashtirish, tog'li qiyaliklarni o'rmonlashtirishda qo'llaniladigan daraxt turlari, qumlok mintaqalarning geografik tarqalishi, «CHO'l» va «qumli cho'l», qumli mintaqalarning tarixiy-tabiiy xususiyati, qumlarining turli, topografik klassifikatsiyasi, kimyoviy va fizikaviy xususiyati, qumlarining kelib chiqishi bo'yicha klassifikatsiyalanish prinsiplari, qumning shakllanishi bo'yicha klassifikatsiyalanishi, qumlarining ko'chuvchanligi, issiqlik o'tkazuvchanligi, namlik o'tkazuvchanligi va ularning o'rmon meliorativ ahamiyati, qumsevar o'simliklar va ularning o'sish sharoitlariga moslashuvi, qisqa vegetatsion davr, namlik to'planishi, transpiratsiyaning qisqarishi, spetsifik ildiz tizimining rivojlanishi, shamol va qum ko'chishi, uning qum genezisiga ta'siri, qumda shamol eroziyasi va uning salbiy ta'siri, qumli shamol oqimining aerodinamik xususiyati va mexanik himoyalash, qum ko'chishining tezligi, mexanik himoyaning asosiy turlari va ularni hisoblash usullari, mexanik himoyaning asosiy turlari, mexanik himoyani hisoblash usullari, qumda o'rmonzor barpo etish texnologiyasi haqida bilimlarga ega bo'ladi.		12	7-8

1.24	BPQLB4 708	Bog'-park qurilishi va loyihalashtirish	Bog'-parklar qurilishi va loyihalashtirish asoslari fanining, predmeti, maqsad va vazifalari. Bog'-parklar qurilishi va loyihalashtirish asoslarining rivojlanish tarixi. Bog'-park obyektlarining toifalarga (turlarga) bo'linishi. Bog'-park obyektlarini barpo etishning tashkiliy jarayonlari. Bog'-park qurilish obyektlaridagi tayyorgarlik ishlari. Vertikal loyihalash va re'efni shakllantirish. Bog'-park qurilishi obyekti loyihaga oldi baholash. Bog'-park obyektlari hududlarini muhandisli jihozlash. Bog'-parklarda sug'orish va drenaj tizimi. Bog'-parklarda yoritish tizimlari. Bog'-park obyektlari hududlarida agrotexnik tayyorgarlik ishlari. Bog'-parklarda yo'lak va maydonchalarni qurish, ta'mirlash va saqlash. Bog'-parklarda yo'l va maydonchalarning qoplamalari turlari. Yo'lak va maydonchalarni barpo etish texnologiyasi. Bog'-parklarga daraxt va butalarni ekish. Daraxt va butalarni parvarishlash. Bog'-parklarda gazdon barpo etish. Bog'-parklarda gulzorlar barpo etish. Bog'-parklarda kichik me'moriy shakllar, inshootlar va jihozlar. Bog'-parklarda suv qurilmalari. Bog'-parklar qurilishida ishlarni tashkil etish.	8	7-8
1.25	O'XICH TEB4704	O'rmon xo'jaligi iqtisodiyoti va ishlab chiqarishini tashkil etish	Bozor munosabatlari sharoitida o'rmon xo'jaligini rivojlantirish, turli mulkchilik shakllari va xo'jalik yuritish usullaridagi korxona va tashkilotlarning iqtisodiy asoslari, mehnat resurslari, suv va moddiy resurslardan foydalanish samaradorligi, o'rmon xo'jaligi ishlab chiqarishining iqtisodiy samaradorligi, ishlab chiqarish harajatlari va mahsulot tannarxi; kengaytirilgan takror ishlab chiqarish va jamg'arma, kapital mablag'larni iqtisodiy samaradorligi va o'rmon xo'jaligi ishlab chiqarishda yangi texnologiyalarni qo'llash va o'rmon urug'chiligi, ko'chatlarni yetishtirish, o'rmonlarni tiklash va o'rmonlarni ko'paytirish, qirquv usulida ishlov berish iqtisodiyoti, xorijiy davlatlar o'rmon xo'jaligi iqtisodiyoti; Turli mulkchilik shakllarida xo'jalik yuritish usullari, ichki xo'jalik rejalashtirishining asoslari, balans, hisob-konstrukтив, me'yoriy va iqtisodiy matematik usullar, ixtisoslashtirish, tarmoqlar klassifikatsiyasi, xo'jaliklarning asosiy va qo'shimcha tarmoqlari, yordamchi ishlab chiqarish, yer maydonlarini tashkil qilish, xo'jaliklararo va ichki xo'jalik yer tuzilishi, yer maydonlari transformatsiyasi, almashlab ekishni va ko'p yillik daraxtzorlarni joylashtirish, o'rmon xo'jaligida ishlab chiqarish vositalari va ulardan foydalanishni tashkil etish, asosiy ishlab chiqarish fondlari, aylanma vositalar, traktorlarga, mashina va asbob-uskunalariga bo'lgan talab, moddiy-texnika ta'minoti va o'rmon xo'jaligi ishlab chiqarish xizmatlarini tashkil etish, o'rmon xo'jaligida bajariladigan ish me'yori, vaqt me'yori, xizmat qilish me'yori, mehnat haqi, shakli, ko'rinishi, tizimi va uning elementlari, tarif sekasi va ish hajmi, ma'lumotnomalar va ishlar tarifikatsiyasi, o'rmon xo'jaligi ishlab chiqarishini tashkil etish, xo'jalik moliyasi, xo'jalik faoliyatining tahlili, xo'jalik xisobini tashkil etish haqida bilimlarga ega bo'ladi.	6	7
1.26	O'YOB48 06	O'rmon yong'inlari	O'rmon yong'inlarining klassifikatsiyasi, o'rmon yong'inlarining salbiy oqibatlari, yong'inning tarqalishi uchun qulay sharoitlar, o'rmon yong'inlari kelib chiqqanda ularga qarshi taktik xarakatlar, o'rmon yong'inlarini boshqarish, aholi o'rtasida targ'ibot tashvilot ishlari, o'rmon yong'inini o'chirish ishlarini tashkil etish va boshqarish. tabiiy muhit va ob-havoning har xil sharoitlarida yong'in xavfi darajasini hisoblab topish, o'rmon yonuvchi materiallarining issiqlik chiqarish xususiyatini aniqlash, yong'in sodir bo'lgan maydon yuzasini aniqlash, o'rmon yong'inlari yetkazgan zarar miqdorini hisoblash, o'rmon hududida	6	8

			himoya yo'laklarini tashkil etish, yong'in sodir bo'lgan maydonlarda qayta tiklanish tadbirlarini amalga oshirish haqida bilimlarga ega bo'ladi.		
1.27	LAL YEO 'BEB480 6	Lalmikor yerlarda o'rmon barpo etish	O'rmon yer fondining lalmikor yerlarida o'sadigan o'rmon hosil qiluvchi mevali, yong'oq-mevali daraxtlar va butalar, ularning bioekologik xususiyatlari, o'rmon meliorativ ahamiyati, lalmikor yerlarda o'rmon hosil qiluvchi mevali, yong'oq-mevali daraxtlar va butalar turlari, hosilga kirish muddatlari va serhosil yillarning takrorlanishi, ko'chatlarni o'tkazish muddatlari va usullari, lalmikor xududlar uchun mevali daraxt turlarini tanlash, o'rmon yer fondining lalmikor yerlarida o'sadigan o'rmon hosil qiluvchi mevali, yong'oq-mevali daraxtlar va butalardan o'rmon barpo etish va parvarishlash texnologiyasi, lalmikor yerlarda tuproqqa ishlov berish, lalmikor yerlarda o'rmon-bog' barpo etish, mevali, yong'oq-mevali daraxtlar va butalarni ko'chatini yetishtirish, vegetativ ko'paytirish texnologiyasi haqida bilimlarga ega bo'ladi.	6	8

Tanlov fanlari

2.01	YTO'RK B2304	Yangi tahrirdagi O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasi	Yangi taxiridagi O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasi talabalarga fan tushunchasi, kategoriyasi va asosiy prinsiplarini, O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasi asosiy butilmalarining mohiyatini, O'zbekistonda davlat va huquqiy rivojlanish xususiyatlarini, O'zbekiston Respublikasi davlat tuzilishi va boshqaruv shaklini, O'zbekiston Respublikasida inson va fuqaroning majburiyat va erkinliklari asosiy huquqlarini bilish, ularni himoya qilish usullari va cheklash imkoniyatlarini, fuqarolarning o'zini-o'zi boshqarish, davlat organlari tizimini va ularning faoliyati prinsiplarini, davlat va jamiyat hayotida konstitutsiyaning ahamiyatini, davlat tuzilishining tavsifini, davlat va shaxs, davlat va jamiyat o'rtasidagi o'zaro munosabatlarining asosiy konstitutsiyaviy prinsiplari, davlat hokimiyati tizimining faoliyati va shakllanishi, bevosita demokratiya shakllarini amalga oshirish, konstitutsiyaviy odli sudlovni amalga oshirish to'g'risida nazariy bilimlarni yaratishdir. O'zbekistonda demokratik, fuqarolik jamiyati asoslarining shakllanishi, ichki va tashqi siyosat, jamiyat taraqqiyotiga to'siq bo'layotgan muammolar va ularni bartaraf etish borasida olib borilayotgan keng ko'lami islohotlarini talaba-yoshlar ongiga singdirish, ularni ijtimoiy-siyosiy dunyog'arishini boyitish, Vatanga sadoqat va muhabbat ruhida tarbiyalash milliy g'urur va iftixorni shakllantirish, mustahkamlash, faol fuqarolik pozitsiyasiga ega bo'lgan yosh avlodni tarbiyalash.	4	3
------	-----------------	---	--	---	---

<p>FIZO'RM B1104</p> <p>Fizika va o'mon meteorologiya si</p>	<p>Meteorologik sharoitlar, turi xil ob-havo shakllanishining asosiy qonuniyatlari, meteorologik kattaliklar va ularning o'mon o'simliklarining o'sishi va rivojlanishiga ta'sirlarini, ob-havo hamda o'simliklar o'rtasidagi o'zaro ta'siri o'rganish; havoning xavfli meteorologik hodisalarini va ularga qarshi kurash usullari va yo'llarini o'rganish; ob-havo haqida ma'lumotlar to'plash, birlashtirish va tahlil qilish hamda xulosalar chiqarishni ko'nikmalariga ega bo'lish; o'monlarga ta'sir qiluvchi ob-havo va iqlimni tahlil qilish ko'nikmalarini shakllantirish uchun, meteorologik ma'lumotlardan o'tmonchilikda, o'tmonchilikni qayta tiklash va ko'paytirishda foydalanishni, meteorologik kattaliklar va ularni o'simliklarning hayot omillariga ta'sirlarini, o'tmon mahsulodoriga ta'sir qiluvchi ob-havo va iqlim omillarini, respublika va zonaning iqlim va ob-havo sharoitlarini, o'tmon ekotizimi faoliyati va dinamikasi uchun troposferadagi havo massalarini rolini; tarkibni, tuzilish va o'simliklar yashaydigan muhit xossalari; yer sirti va atmosferaning suv va issiqlik rejimini, radiatsiya shakllanishi qonuniyatlarini, iqlim tushunchasi, iqlim hosil qiluvchi asosiy omillar, mikroiqlim va fitoqlim, o'tmon xo'jaligi uchun iqlimni baholash usullarini; harorat, havo namligi, quyosh radiatsiyasi, shamol tezligi va yo'nalishi intensivlikni o'lchaydigan qurilmalar va standart dala meteorologik aksbolarida kuzatishlar olib borish qonun-qoidalarini; agroo'tmonlandshaft tizimi asosiy komponentlari roli, troposferadagi havo massalari; mo'tadil va ekvatorial kengliklardagi havo massalari, antarktika (arktika) havo massalari, tropik havo massalarini, havo, iqlim haqidagi ma'lumotlarni tahlil qila olishni; xavfli ob-havo ta'sirlardan ogohlantirish va uni oqibatlarini bartaraf qilish choralarini zudlik bilan qo'llashni; yig'indi ob-havo sharoitlari va ularni atrof-muhitga ta'sirini to'g'ri baholash; atrof-muhit parametrlarini mikroiqlimni kuzatish; o'simliklarni turlicha vegetatsiya davri uchun agroqlim ko'rsatkichlarini kompleks hisoblash yo'li bilan namlik va issiqlik bilan ta'minlanganligini o'ziga xosligini to'g'ri baholash; o'tmon muhandisi uchun berilgan rayonning agroqlim xarakteristikasini tuzish; havo massalarini va quruklik atmosfera jarayonlariga ta'sirini, ularni yuzaga kelish sabablarini va noqulay meteorologik jarayonlarga qarshi kurashish usullarini tahlil qilish haqida bilimlarga ega bo'ladi.</p>	
<p>ORGKB2 106</p> <p>Organik kimyo</p>	<p>O'zbekistonda kimyo fani va kimyo sanoati, elementlar davriy sistemasi, o'tmon xo'jalik ishlab chiqarishini kimyolashtirish; analitik kimyo fani va uning uslublari, sifat va miqdoriy tahlil, kimyoviy taqqoslash, analitik signal, kimyoviy, fizik-kimyoviy, fizikaviy tahlil; O'zbekistonda organik kimyoning rivojlanishi, Butlerovning tuzilish nazariyasi, organik moddalarning reaksiya qobiliyati, organik kimyoda izomerlanish va nomlanish, axborot tahlil, optik (ko'zgu) izometriya, organik birikmalarining asosiy sinflari, terpenlar, steroidlar, karotinoidlar, lipidlar, uglevodlar, azot saglovchi birikmalar, geteroitsiklik birikmalar va nuklein kislotalar, oligomer va polimerlar, biologik faol organik birikmalar va ularni qishloq xo'jaligida ishlatilishi haqida bilimlarga ega bo'ladi.</p>	

2.02	ASALB2 304	Asalarichilik	Asalarichilikni rivojlanish tarixi, hozirgi ahvoli va istiqbollari, asalarichilik sohasida qabul qilingan normativ-ho'quqiy ho'jjatlar. Respublikada asalarichilik subektlari va mahsulot ishlab chiqarish denamikasi. Asalarichilik sohasidan olinadigan mahsulotlar (asal, mum, propolis, o'simlik changchisi, perga, asalari sut, asalari zaxari) haqida. Asalari oilalarini parvarishlash sirlari, asalarichilik xo'jaliklarida bajariladigan mavsumiy ishlar, asalarichilikda ishlatiladigan asbob-uskunalar va mexanizmlar, asalari zotlari, asalarichilikda naslchilik ishlarini olib borish, asalarlarning kasalliklari haqida bilim va ko'nikmalarga ega bo'ladi.	4	3
	OVSHB2 304	Ovshunoslik	Ovchilik xo'jaligining biologik asoslari, ovchilik faunasiga antropogen omillarning ta'siri va ovchilik hayvonlarining amaliy qiymati, ovchilik ishlarini tashkil etish muammolari, ovchilikni boshqarish, sonini hisobga olish metodikasi, hayvonlarni ovlash, Biotexnika asoslari, faunani muhofaza qilish, ov qushlarining turlari, ov sitemizuvchilar (hayvonlar) turlari, ovni boshqarish samaradorligini baholash, ov resurslaridan oqilona foydalanish va ko'paytirish, O'zbekiston ov qonunchiligi, ovni tashkil etish, ov xo'jaligi va ungi boshqarish, ovchilik va bioxilma-xillikni saqlashning biologik asoslari, ov resurslaridan ekologik jihatdan to'g'ri foydalanishning samarali usullari va ularni baholash, yovvoyi hayvonlarni to'la-to'kis hisobga olish metodikasi, ovchilik maydonlarini inventarizatsiya qilish, ovchilik resurslarini ratifikatsiya qilish va ulardan foydalanish, ovchilik xo'jaliklari hududini tashkil etish haqida bilimlarga ega bo'ladi.		
2.03	AVYOK B2404	Avtomobil yo'llarini ko'kalamzorla shtirish	Avtomobil yo'llarini ko'kalamzorlashtirish usullari. Avtomobil yo'llarini himoyalovchi ko'kalamzorlashtirish. Avtomobil yo'llarini manzarali ko'kalamzorlashtirish. Avtomobil yo'llarini ko'kalamzorlashtirishda manzarali o'simliklar turlarini fizik- geografik zonalar bo'ylab joylashtirish. Avtomobil yo'llarini ko'kalamzorlashtirish uchun manzarali daraxt-buta assortimenti. Avtomobil yo'llaridagi ekish maydonlarida ko'kalamzorlashtirish ishlari uchun tuproqni tayyorlash. Avtomobil yo'llarini ko'kalamzorlashtirish uchun ekish materialining manbalari va turlari. Avtomobil yo'llaridagi ekish maydonlarida o'simliklarni ekish ishlari muddati va qoidalari. Avtomobil yo'llarini ko'kalamzorlashtirishda manzarali yirik shtampli ko'chatlarni ekish. Avtomobil yo'llaridagi manzarali daraxtlar va butalarni parvarishlash. Avtomobil yo'l bo'ylaridagi manzarali daraxt-buta o'simliklarining kasallik va zararkunandalari hamda ularga qarshi kurash. Avtomobil yo'llaridagi ekish maydonlarida gazonlarni joylashtirish usullari va parvarish qilish. Avtomobil yo'llaridagi ekish maydonlarini gulzorlar bilan jihozlash va parvarishlash. Avtomobil yo'l bo'ylaridagi bino va inshootlarni, shovqinni pasaytiruvchi elementlarini vertikal ko'kalamzorlashtirish.	4	4

			<p>Vertikal ko'kalamzorlashtirish tarixi, uni rivojlanish bosqichlari, vertikal ko'kalamzorlashtirish morfologiyasi, strukturasi, klassifikatsiyasi va komponentlari, vertikal ko'kalamzorlashtirishning landshaft qurilishi obyektlarida roli; vertikal ko'kalamzorlashtirish va landshaft arxitekturasida shakllanishida flora vakillarining roli; o'rmon landshafti va uning shakllanishida lianasimon o'simliklarning roli; vertikal ko'kalamzorlashtirish va manzarali bog'dorchilik sohasini rivojlanish davrlari va qonuniyatlari; daraxt assortimentini tanlash va ularning ekish sxemalarini ishlab chiqish, ko'kalamzor hududning bosh va dendro rejasini tayyorlash, manzarali daraxt va butalarni parvarishlash; vertikal ko'kalamzorlashtirishdan landshaftli qurilishda foydalanishning kompozitsion asoslari; vertikal ko'kalamzorlashtirish sohasini zamonaviy landshaftli qurilishga joriy etish va ularni joylashtirishda fizik-geografik xududlashtirish; vertikal ko'kalamzorlashtirish uslublarini manzarali bog'dorchilik, bog'-park san'ati, shaharlarni ko'kalamzorlashtirish obyektlarining loyihalarini tuzishda qo'llash; vertikal ko'kalamzorlashtirish uchun manzarali chirmashib o'suvchi o'simliklar turini tanlash; vertikal ko'kalamzorlashtirish obyektlarini loyihalash; vertikal ko'kalamzorlashtirish sohasida fan va ilg'or ishlab chiqarish yutuqlarini tahlil etish; vertikal ko'kalamzorlashtirish obyektlarini loyihalashtirish va barpo qilish texnologiyasi; vertikal ko'kalamzorlashtirish obyektlarini yetishtirish tizimini tashkil etish; vertikal ko'kalamzorlashtirish sohasida lianalarni ko'chatlarini yetishtirish usulini tashkil etish; vertikal ko'kalamzorlashtirish va manzarali bog'dorchilik ish jarayonidagi loyihalashtirish bosqichlarni rejalashtirish.</p>		
	<p>VERKB2 404</p> <p>Vertikal ko'kalamzorlashtirish</p>				
2.04	<p>LANSQB 2404</p> <p>Landshaft san'ati va qurilishi</p>		<p>Fan haqida tushuncha. Fanning maqsad va vazifalari. Qadimgi dunyo mamlakatlarining landshaft san'ati. O'rta asrlarda Yevropada peyzaj va klassik regulyar (muntaзам) usulida landshaft san'atining shakllanishi. Rossiyada landshaft san'ati shakllanishi va rivoji. Sharq mamlakatlarida landshaft san'ati. Temuriylar davrida landshaft san'ati. Landshaft kompozitsiyasi vositalari. Landshaft san'atida arxitektura elementlari. Ranglar foni va gammonizatsiyasi. Landshaft san'ati obyektlarida kompozitsiyalar yaratish. Landshaft morfologiyasi, strukturasi va klassifikatsiyasi. Landshaft va relyef. Landshaft shakllanishida iqlim va gidrosfera flora va faunaning roli. O'rmon landshafti va uning rekreatsion ahamiyati.</p>	4	5
	<p>DO'FEK B3504</p> <p>Davlat o'rmon fondida ekoturizm</p>		<p>O'zbekiston o'rmon fondi yerlari va o'rmonlari, ekologik turizmining paydo bo'lish tarixi, xozirgi vaqtda ekologik turizmining rivojlanishi, Qoraqalpog'iston va viloyatlar o'rmon fondi yerlarida ekologik turizm tasavvurlarga ega bo'lishi; tabiatdan oqilona foydalanish, tabiatni muhofaza qilish, ekologik turizm uchun xavfli hududlar, tog'li hududlarda rekreatsiya zonalarini, tog'li archa o'rmonlarida ekologik turizm, o'rmon fondidagi ziyoratgohlarda ekologik turizm, o'rmon bilan qoplangan o'rmon fondida ekologik turizm, ekologik turizmining iqtisodiy roli ko'nikmalariga ega bo'lishi; soy va buloq bo'ylarida dam olish maskanlari tashkil etish; ekologik turizm tashkil etish va boshqarish malakalariga ega bo'lishi kerak.</p>		
2.05	<p>METHB3 504</p> <p>Muhofaza etiladigan tabiiy hududlar</p>		<p>Muhofaza etiladigan tabiiy hududlarga oid qonun xujjatlarini, ekoturizm faoliyatini, noyob o'simliklar monitoringini olib borish, muhofaza etiladigan tabiiy hududlardagi o'simlik olamini o'rganishni tashkil etish, noyob o'simliklarni muhofaza qilish, milliy bog'lar faoliyatini yuritish, qo'riqxonalar xo'jaliklarini boshqarish, buyurtma qo'riqxonalar faoliyatini yuritish, qo'riqxonalar hududini o'rganishda ilmiy izlanishlar olib borish, qo'riqxonalarda olib</p>	4	5

			boriladigan izlanishlarni tadbiq qilish, turi hududlarda olib boriladigan tadqiqotlar tartibini o'rganish haqida bilimlarga ega bo'ladi.		
	O'ILASB3 504	O'rmonchilikd a ilmiy izlanish asoslari	Ilmiy muassasalar turlari, navlarni va yangi o'rmon texnik usullarni yaratishda olimlarning roli, o'rmon xo'jaligida ilmiy ishlarining asosiy usullari, dala tajriba usuli, tajriba uchun yer maydonini tanlash va tayyorlash, tajriba maydonini bo'lish va tajriba o'tkazish, o'simlikning o'sib rivojlanishi bo'yicha fenologik kuzatuvlar va hosilni hisobga olish, tajriba natijalarini matematik ishlov berish, patentlash asoslari, patent qidiruv, kashfiyotlarni xujjatlashtirish tartibi, patent egasi huquqi va ma'sulligi, kashfiyotga patentlar, seleksiya yutuqlari, urug'larni ishlab chiqarish, litsenziyalash, o'rmonlarni ilmiy o'rganish asoslari haqida bilim va ko'nikmalarga ega bo'ladi.		
2.06	TOPSB36 04	Topiar san'ati	Topiar san'ati va uni landshaft dizaynidagi ahamiyati, topiar san'atini tarixiy manbalari, topiar san'ati namunalari, topiar san'ati uchun foydalaniladigan manzarali o'simliklar assortimenti, topiar san'ati kompozitsiyasini yaratish usullari va qoidalar; manzarali o'simliklarni topiarda joylashtirish usullari; o'simliklarni butash va parvarishlash anjomlari; topiarda kompozitsiya barpo etish uchun manzarali o'simliklarni tanlash; topiarda manzarali o'simliklarni parvarishlash agrotexnikasini ishlab chiqish, topiarda ranglar uyg'unligini ta'minlash, topiar yaratish loyihasini ishlab chiqish.	4	6
	O'XBTB 1804	O'rmon xo'jaligida biotexnologiya	Biomuhandislik asoslari, gen muhandisligi fermentlari, DNK ni kesish, restriksion xaritalar tuzish, rekombinant DNK olish, DNK nuleotidlari izchilligini aniqlash, gen muhandisligi, genni aniqlash va klonlash, retsipyent o'simlik genotipini tanlash, o'simlik hujayralariga transformatsiya qilish usullari; biotexnologik usullar yordamida o'rmon va manzarali o'simliklarni klonli mikroko'paytirishni hamda zararkunanda hasharotlar, kasalliklar va atrof-muhitning stress omillariga chidamli o'simliklarni olish, in vitro da kulturalash texnikasi hamda mikroorganizmlarning biologiyasi, morfologiyasi, fiziologik va biokimyoviy xususiyatlari hamda ularning tabiatda tarqalish qonuniyatlari, mikroorganizmlarga tashqi muhit omillarining ta'siri, kabi muhim bo'lgan kompetensiyalarga ega bo'ladi.		
2.07	O'RUMFB 4706	O'rmondan foydalanish	O'rmondan asosiy foydalanish turlari, yog'och kesish maydonlarini tashkil etish, yog'och bazalari va ularning vazifalari, o'rmonning iklilamchi yog'och xom ashyolari, yog'ochning tuzilishi va nuqsonlari, taksatsiyaga oid ko'rsatkichlari bo'yicha kesish ishlarini tashkillashtirish, o'rmonda daraxt kesishni qonuniy asoslarini, yog'och bazalarida iklilamchi yog'och xom ashyosidan tayyorlanadigan mahsulotlari, o'rmonning yog'och zaxirasini aniqlash, yog'och bazalarini tashkil etish, o'rmonning iklilamchi yog'och mahsulotlaridan foydalanish, yog'ochlarning sifat ko'rsatkichlari asosida sortlarga ajratish, yog'och nuqsonlarini bartaraf etish, texnika xavfsizligi qoidalarini asosida yog'och tayyorlash ishlari, o'rmondan asosiy foydalanish hajmini aniqlash, o'rmon yo'llaridan foydalanish baholash, yog'och tuzilishiga ko'ra daraxt turlarini tanlay olish, yog'och mahsulotlarining turlari xususiyatlarini aniqlash, yog'ochni mexanikaviy va fizikaviy xossalari, ularni qattiqligi va chidamliligi, yog'ochni qayta ishlash, randalash, tekislash, ftezerlash va qizdirish, quritish, o'rmon yo'llari, o'rmon xo'jaligida yo'llarni xususiyatlari, turlari maqsadlarda qurilgan yo'llarni ko'ndalang kesimi, yo'l qoplamasini tuzilishi, yo'l qoplamalarini turlari, yo'l qurishda oddiy va mahalliy qurilish materiallaridan foydalanish, oddiy sun'iy inshootlar haqida bilimlarga ega bo'ladi.	6	7

		O'zmonning yog'och va yog'och bo'lmagan resurslari, ulardan foydalanishning huquqiy asoslari, qo'shimcha foydalanishni shakllantirish, o'rmondagi qo'shimcha maxsulotlarni yig'ishni tashkili etish, o'rmondagi mahalliy dorivor o'simliklarni aniqlash, mahalliy yog'och maxsulotlaridan xalq iste'moli mollarni ishlab chiqish, o'rmondan qo'shimcha foydalanish bo'yicha me'yoriy hujjatlarni shakllantirish haqida bilimlarga ega bo'ladi.
	INTO'SB 4304 Inter'er o'simliklari	Intererni ko'kalamzorlashitirishning ahamiyati; intererni ko'kalamzorlashitirishga qo'yiladigan talablar; intererlarni ko'kalamzorlashitirish meyorlari; intererlarni ko'kalamzorlashitirish uchun manzarali o'simliklar assortimentini tanlash; intererda kompozitsiya barpo etish qoidalar; manzarali o'simliklarni joylashtirish uslublarini tanlash; o'simliklarni o'stirish va parvarishlash anjomlarini ishlatish; intererdagi manzarali o'simliklarni parvarishlash agrotexnikasi; intererda mikroiklim yaratish; ranglar uyg'unligini ta'minlash; intererni ko'kalamzorlashitirish loyihasini ishlab chiqish.
	KOMAS B4706 Kompozitsiya asoslari	Kompozitsiya hosil qilishning nazariy asoslari, kompozitsiya tarixi, klassifikatsiyasi, tamoyillari; kompozitsiya yaratishda rang va shakl uyg'unligini, xajmi kompozitsiyalarni joylashtirish qoidalarini, turi ko'kalamzorlashitirish obyektlari bo'yicha kompozitsiyalarni joylashtirish shartlari va uslublari; manzarali o'simliklar assortimentini tanlash va ularning kompozitsiyada joylashtirish sxemalarini ishlab chiqish, kompozitsiyalarning loyihasini tayyorlash, gullar, butalar, daraxtlar va boshqa predmetlarning kompozitsiyalarini yaratish.
2.08	DO'YDQ B4304 Dorivor o'simliklarni yetishtirish va dastlabki qayta ishlash	Dorivor o'simliklarni yetishtirishni ko'paytirishga oid qonun va me'yoriy-huquqiy hujjatlar; O'zbekistonda dorivor o'simliklarni yetishtirish axvoli va istiqbollari; dorivor o'simliklarning turlari, tarqalish areallari; dorivor o'simliklarni yetishtirishda yerni ekishga tayyorlash, ekish, qator oralariga ishlov berish, sug'orish va mineral oziqlantirish, almashlab ekish, begona o'tlarga qarshi kurash usullarini aniqlash; dorivor o'simliklar hosilini yig'ishtirib olish, tashish, yuvish, quritish va muddatli saqlash; dorivor o'simliklarni yetishtirishda ularni sifatli ekish, urug'laridan hamda ko'chatlaridan ko'paytirish va ularni yetishtirishda zamonaviy texnologiyalardan foydalanish.

Izoh: 1. * - Fan kodi quyidagicha belgilanadi: fanning qisqartirilgan nomi, majburiy yoki tanlovligi (majburiy fan-1, tanlov fani-2), o'qitiladigan semester(lar), ajratilgan umumiy kredit miqdori. Masalan: "XT1108" - XT - "Xorijiy til" fani, 1 - majburiy fan, 1 - birinchi semestrda o'qitiladi, 08 - fanga ajratilgan umumiy kredit miqdori.

Kengash kotibi

X.F. Xamroyev